

işçi dayanışması

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni • 15 Ağustos 2018 • No: 125

Ekonomik Çöküşün Faturasının Emekçilere Kesilmesine Hayır!

Kriz bahanesiyle zamları, işten atmaları, bize yönelik tüm haksızlıkları, tüm saldırıları meşrulaştırmak istiyorlar. İşçiler olarak haklarımıza sahip çıkmak için, "faturayı ödemeyeceğiz" demek için birleşmeliyiz!

Türkiye ekonomisi büyük bir darboğazın içinde bulunuyor. Neredeyse dolarla yatıp dolarla kalkıyoruz. Türk lirası durmaksızın değer kaybederken dolarsa rekor üstüne rekor kırıyor. Enflasyon hızla yükseliyor. Resmi enflasyon rakamları %15 civarında açıklandı ama gerçek enflasyonun %25'in üzerinde olduğu biliniyor. Zaten biz işçiler, yoksul emekçiler gerçek durumu anlamak için rakamlara ihtiyaç duymuyoruz, enflasyonu ilikleri-

mizde hissediyoruz. Ceplerimizde yangın var. Elektrik ve doğalgaza yapılan zamların ardından diğer temel ihtiyaç maddelerine de zam geldi. Çarşıya pazara gidemez olduk. İşçi ücretlerinin alım gücü iyice düştü, asgari ücret dolar karşısında neredeyse üçte bir oranında değer kaybetti.

Kardeşler bu tablo çok vahim bir kriz tablosudur ve hiç de sürpriz değildir. Hatırlanacak olursa 2019 Kasımında yapılması gereken seçimlerin 24 Hazirana

alınmasının en önemli gerekçelerinden biri ekonomideki kötüye gidişti. Peki, bu ağır tablo karşısında önlem alması gereken iktidar ülkeyi seçimlere sürüklemek dışında ne yaptı, ne yapıyor? Egemenler, krizi engellemek için adım attılar mı? Halkın krizden daha az etkilenmesi için önlem alıyorlar mı?

Elbette hayır! Bunun yerine gerçek tabloyu halkın gözünden gizlemek için çırpınıyorlar. Ekonomideki kötü gidişatın sorumlusu bizzat kendileri değilmiş gibi davranıyorlar. Krizin sorumlusunun “üst akıl”, “dış mihraklar”, “dolarda dalgalanma yaratan spekülasyonlar” olduğunu iddia ediyorlar. Doların yükselişinin ekonomi ile bir alakası olmadığını söylüyorlar. “Dolarmış, kurmuş, bunları kafanıza takmayın”, “hepsi geçecek, her şey çok güzel olacak” diyorlar. Bir hükümet yetkilisi “dolar şimdi çılgın bir partide, kendinden geçme hali içinde” diyor. Bu çılgınlık halinin geçmesi için sabretmemizi istiyor! Yani aklımızla dalga geçiyorlar!

Ne yazık ki gerçek durumun farkında olmayan işçiler, emekçi insanlar bu propagandalardan etkilenerek “bize ne dolardan, doların yükselmesinden?” diyebiliyorlar. Ekonomideki sıkıntıların iktidarın politikalarıyla doğrudan ilgisi olmadığını, bunun dış güçlerin oyunu olduğunu düşünebiliyorlar. Oysa gerçek durum bu değildir. İçinde bulunduğumuz ekonomik darboğazın başlıca müsebbibi krize karşı çare aramak yerine krizi daha da büyüten, krizin ağır faturasını biz işçilere ve yoksul halka ödetmeye çalışan iktidardır.

Ülkeyi yönetenler bu süreçte sadece kendi iktidarlara ve Karun kadar zengin ettikleri sermayedar sınıfını korumaya odaklanmışlardır. Bugün Türkiye’de bütün iktidar iplerinin tek adamın elinde toplandığı bir rejim var. “Türkiye’yi güçlendirmek ve istikrarı sağlamak” bahanesiyle inşa edilen bu rejim demokratik hak ve özgürlükleri ortadan kaldırmıştır. Yargıda, yürütmede, yasamada, eğitimde, ekonomide kısacası tüm alanlarda yetki tek bir kişinin ellerine verilmiştir. Bu durum Türkiye’nin uluslararası alanda siyasi ve ekonomik güvenilirliğini zedeleyen bir işlev görmüştür. “Türkiye’yi bir aile şirketi gibi yönetme” ısrarı ülkeyi yabancı sermaye için öngörülemez duruma getirmiş, borç para bulmak zorlaşmıştır. Bu koşullarda ABD’ye karşı izlenen zikzaklı po-

litika ekonomiyi tam anlamıyla vurmıştır. Elbette bu krizin bir faturası var ve iktidardakiler bu faturayı kendileri ödememeye, sermaye sınıfına ödetmemeye kararlı. Patronlar hükümete “üzerimizdeki yükü alın” diyor, hükümet de bunu seve seve yapıyor. Devlet özel sektörün borcuna ödeme garantisi veriyor. Dolar yükselse de borçlu şirketlerin pek çoğu “nasıl olsa borcumuzu devlet ödeyecek” diyor. Patronlara teşvik üstüne teşvik verilmeye devam ediliyor. Ama işçi ücretlerinin enflasyon karşısında güneş görmüş kar gibi erimesine dair tek söz edilmiyor.

İçinde bulunduğumuz ekonomik darboğazın başlıca müsebbibi krize karşı çare aramak yerine krizi daha da büyüten, krizin ağır faturasını biz işçilere ve yoksul halka ödetmeye çalışan iktidardır.

Dolar yükselse de borçlu şirketlerin pek çoğu “nasıl olsa borcumuzu devlet ödeyecek” diyor. Patronlara teşvik üstüne teşvik verilmeye devam ediliyor. Ama işçi ücretlerinin enflasyon karşısında güneş görmüş kar gibi erimesine dair tek söz edilmiyor.

litika ekonomiyi tam anlamıyla vurmıştır. Elbette bu krizin bir faturası var ve iktidardakiler bu faturayı kendileri ödememeye, sermaye sınıfına ödetmemeye kararlı. Patronlar hükümete “üzerimizdeki yükü alın” diyor, hükümet de bunu seve seve yapıyor. Devlet özel sektörün borcuna ödeme garantisi veriyor. Dolar yükselse de borçlu şirketlerin pek çoğu “nasıl olsa borcumuzu devlet ödeyecek” diyor. Patronlara teşvik üstüne teşvik verilmeye devam ediliyor. Devlet teşvikler için kaynak yaratmak üzere düzenlemeler yapıyor. Patronlara sağlanan kredilerin faizlerini düşük tutmaya, işçilik maliyetlerini onların sırtından almaya, vergileri düşürmeye çalışıyor. Açıklanan “yeni ekonomi modeli”nde ve “100 günlük plan”da bankaların ve şirketlerin nasıl kurtarılacağı anlatılıyor.

Sıra işçi-emekçilere gelince önlem yok. İşçi ücretlerinin enflasyon karşısında güneş görmüş kar gibi erimesine dair tek söz edilmiyor. Her şeye zam yapılırken işçi ücretlerine zam yapmaktan bahseden yok. 6 milyon işsize iş bulmaktan, 12-16 saate varan çalışma sürelerini kısaltmaktan, iş cinayetlerini engellemekten, işçilerin sosyal haklarını, sendikal örgütlenmelerini genişletmekten, işçilerin borçlarını silmekten, vergi yükünü azaltmaktan bahseden yok.

Bunun yerine ne var? Sorunlarımız bu denli ağırken daha da ağırlaştırılan düzenlemeler var. Yeni zamlar, artan vergiler, yükselen enflasyon, düşen ücretler var! Çok açık ki **sermaye sınıfı ve egemenler kendi sebep oldukları bu krizin faturasını yoksul halkın, yani biz işçilerin, emekçilerin sırtına yıkmayı planlıyor.**

Kardeşler, biz çalışıyoruz, alın teri döküyoruz, üretiyoruz, değer yaratıyoruz. Bu krizin sebebi biz değiliz. Ama sermaye sınıfı bu faturayı bize kesmek istiyor. Eğer biz karşı çıkmazsak bunu başaracaktır da! Bu nedenle bizi yapay gündemlerle meşgul etmeye, yapay düşmanlarla korkutmaya çalışıyorlar. Kriz bahanesiyle zamları, işten atmaları, bize yönelik tüm haksızlıkları, tüm saldırıları meşrulaştırmak istiyorlar. Bu saldırılar karşısında yapmamız gereken önce bu yalanları görmektir. İşçiler olarak haklarımıza sahip çıkmak için, “faturayı ödemeyeceğiz” demek için birleşmeliyiz! ■

Yasalar İşçilerden Yana mı?

İşyerinde haksızlığa uğradıklarını düşünen, meselâ ücretlerini alamayan işçiler yasal haklarının ne olduğuna bakarlar. İşten atılınca “yasal haklarım nedir?” diye sorarlar. Çünkü yasalar milyonlarca işçinin çalışma şartlarını belirler. Peki, yasaları kim yapar? Yasaları çıkaran siyasetçiler, devlet adamları gerçekten işçilerin çıkarını düşünür mü? Bu soruya doğru cevap verebilmek için iktidarın iş yasalarında yaptığı değişikliklerin bizim yaşamımızı ve patronlar sınıfının durumunu nasıl etkilediğini görmemiz gerekiyor.

İktidar, 1 Ocak 2018 itibarıyla *Zorunlu Arabuluculuk Sistemini* yasalaştırdı. Artık kıdem, ihbar tazminatı, fazla mesai gibi haklarımız için, işe iademizi istemek için doğrudan mahkemeye başvuramıyoruz. Hükümet tarafından yasayla ilgili olarak hazırlatılan ve TV ekranlarında döndürülen “kamu spotu” manidar bir biçimde “hem işçi kazanıyor hem de işveren” sözleriyle sona eriyor. Bu uygulamanın işçilerin haklarından daha azına razı edilmesi, patronların cebinden daha az para çıkması için getirildiğinin üstü örtülmek isteniyor.

Baksanıza, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği (TOBB) gibi bir patron örgütüne başkanlık eden Rifat Hisarcıklıoğlu, Genel Kurul toplantısında onlara kolaylık sağlayan iktidara, bu yasa için ve daha pek çok “hizmeti” için teşekkür etti. “Biz de iş ve yatırım ortamı önündeki engelleri tespit edip, hükümetimizle birlikte kaldırdık. En çok şikâyet ettiğimiz konu olan, istihdam maliyetlerinin düşürülmesini sağladık. İş sağlığı ve güvenliği mevzuatı, KO-Bİ'lerimize büyük yükler getiriyordu, bunları kaldırttık. Sanayicinin üzerindeki emlak vergisi yükünün azaltılmasını sağladık... Özellikle iş mahkemelerindeki davalarda, işveren yüzde 99 haksız çıkıyordu. Bunu değiştirmek üzere, zorunlu arabuluculuk sisteminin uygulamaya alınmasını sağladık. Bu vesileyle, bizlere her zaman destek olan sayın cumhurbaşkanımıza, başbakanımıza, bakanlarımıza ve meclisimize, bizimle birlikte çalışan, emek veren bürokratlarımıza, camiamız adına teşekkür ediyorum.”

Bir patron örgütünün başkanı, şöyle yaptırdık, böyle yaptırdık, sorunları çözdük diyor. Yani kazandıklarını anlatıyor. Onlar kazandıklarına göre biz kaybettik. Uluslararası Sendikalar

Konfederasyonunun dünya genelinde 142 ülkede sendikalaşma, toplu sözleşme ve grev haklarının kullanımına ilişkin yasal ve fiili engelleri saptamak amacıyla hazırladığı 2018 Küresel Haklar Endeksi raporunda, Türkiye hak ihlalleri açısından en kötüler arasında yer alıyor. Kendisini “patronların ayaklarındaki prangaları çözmeye” ada-

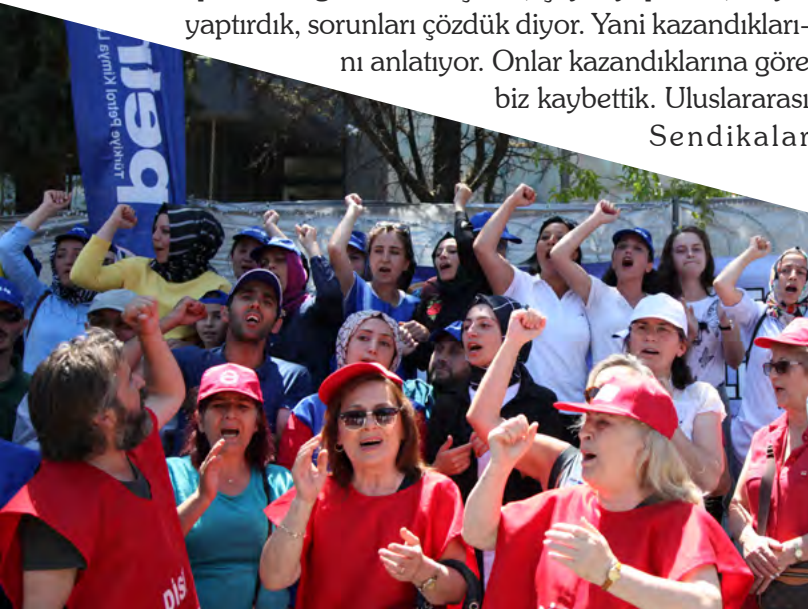
Yasaların nasıl şekilleneceğini işçi sınıfı ve sermaye sınıfı arasındaki güç dengesi belirler.

mış bu iktidar zamanında emeklilik yaşı ve prim günü yükseltildi, emeklilik maaşı iki kez düşürüldü. Sözleşmeli, esnek çalışma, taşeron işçilik derken kadrolu bir işte çalışanların sayısı azaldı. Sendikalaşmanın önündeki engeller arttırıldı. İş kazalarında ölen işçilerin sayısı her geçen gün biraz daha arttı. İş Güvenliği Kanununun bütün önemli maddeleri iptal edildi. Yüz binlerce işçinin grevi yasaklandı. Yani patronların “prangaları” çözülürken işçilerin ayağındaki prangalara kilit üzerine kilit vuruldu.

Kapitalizm denilen sömürü düzeninde tüm yasalar mevcut düzeni korumak ve geleceğe taşımak için yapılır. Yalanlarla meşrulaştırılır. Adil ve tarafsız olduklarını iddia eden egemenler, güçlerini bizim örgütsüzlüğümüzden alır, bizleri güçsüz, saflarımızı dağınık bulduklarında haklarımızı elimizden alırlar. Yani yasaların nasıl şekilleneceğini işçi sınıfı ve sermaye sınıfı arasındaki güç dengesi belirler. Nitekim bugün işçiler yeteri kadar örgütlü olmadıkları için geçmişte kazanılmış hakları tek tek ellerinden alınıyor.

Yani sermaye düzeninin efendileri durup dururken işçilere bir şey vermez. Eğer işçiler birlik olurlarsa, yani sendikalarında, derneklerinde, mücadele örgütlerinde bir araya gelirlerse iktidara baskı yaparak yasaları etkilerler. Onlara haklar bahşedilmesini beklemezler, o hakları mücadele ederek, söke söke alırlar. 8 saatlik işgünü, grev, toplu sözleşme, yıllık izin, doğum izni, sendikalaşma hakkı, emeklilik ve bunun gibi daha pek çok hak işçilerin yürüttüğü çetin mücadeleler sonucunda kazanıldı. Bu ülkede grev hakkı Kavel greviyle kazanıldı. 15-16 Haziran işçilerin örgütlenme, sendikalı olma özgürlüğü için verdiği büyük bir mücadeleydi.

Unutmayalım ki asıl belirleyici olan kimin, hangi sınıfın daha güçlü olduğudur. Güçlü olursa, birlik içinde ve örgütlü olandır. ■

İngiltere’de Madenci Eşlerinin Kararlı Mücadelesi

İşçi sınıfının mücadelesi, kadınıyla erkeğiyle birlik ve dayanışma ile büyür ancak. Bir fabrikada direnişe ya da greve katılan işçilere en büyük destek kendi evlerinden gelir. Evinde eşinin, ailesinin desteğini alan işçi daha kararlı atılır hak arama mücadelesine. İngiltere’de de maden ocaklarının kapatılmaması için mücadele eden maden işçilerinin eşleri, büyük rol oynadılar ve bu mücadelenin kararlı birer savunucusu oldular.

İngiliz hükümeti, 1984’te Ulusal Kömür İşletmesinde yer alan 20 maden ocağının kapatılacağını ve 20 bin işçinin işten çıkarılacağını duyurmuştu. Bunun üzerine Mart ayında yaklaşık 120 bin maden işçisi greve çıktı ve grev tam bir yıl sürdü. İşçilerin amacı çalıştıkları maden ocaklarının kapatılmasını, ekmeçlerinin ellerinden alınmasını engellemektir. Bu grev dalga dalga yayılmaya başladı. Madenci eşlerinin desteği ve dayanışması sayesinde büyüyen grev, İngiltere’de ve Avrupa’nın birçok ülkesinde büyük etki yarattı.

Grevin daha ilk ayında, çeşitli maden bölgelerinde yüzlerce kadın grubu kuruldu. Bu grupların ilk faaliyetleri para toplamak ve grev süresince beslenme ihtiyaçlarını gidermek için ortak mutfak kurmaktır. Mayısta ise on bin kadın bir yürüyüş düzenledi. Yürüyüşten sonra kadınlar para toplamakla ve mutfak işlerini yapmakla yetinmediler. İlk başta amaçları sadece kocalarına destek olmak ve aile içindeki düzenin devamını sağlayabilmektir. Ancak mücadele, madenci eşlerini yeni bir hayata hazırlıyordu. Artık kendine güvenen kadınlar evlerinden çıkmaya, ocakların başında grev gözcülüğü yapmaya başlamışlardı. Oluşturdukları gruplarla ülkeyi baştanbaşa dolaşıyor, kocalarına, grevcilere destek yaratmaya çalışıyorlardı. Avrupa’nın birçok ülkesinde katıldıkları toplantılarda, grevi ve kendi eylemlerini işçilere, sendikalara ve sosyalistlere anlatıyorlardı. Ayrıca «Kadınlar Ocakların Kapatılmasına Karşı» ismiyle ulusal çapta bir dayanışma birliği yarattılar. Grev boyunca sendikadan özerk olan bu yapı, çeşitli bölgelerde eşgüdümlü eylemler yaptı.

Bu süreç madenci eşi olan kadınlara yeni ufuklar açmış, onları politik olarak da geliştirmişti. Sadece çocuk bakımı ve ev işlerinden ibaret bir hayatı geride bırakmışlardı. Ancak mücadele ile özgürleşebileceklerini öğrenmişlerdi. Grevden önce küçük maden köylerinde kapalı

bir yaşam süren, çalışabilecekleri bir alan olmayan bu kadınlar, grevle birlikte artık evlerinden hatta ülkelerinden uzaklara gidiyor, toplantılara katılıyor, eylemler yapıyorlardı. Grevin haklılığını duyurmak için erkeklerle birlikte grev meydanlarında, gösteri ve yürüyüşlerde en ön safta yerlerini alıyorlardı. Kadınlar değişiyor ve örgütleniyordu, mücadelede öne geçiyordu. Grevin bir yıl boyunca sürdürülebilmesi onlar sayesinde mümkün olmuştu. Madenci eşlerinin bu gözü pekliği, sendika yönetimine, parlamentoya ve polise karşı dik duruşları egemenlere korku salıyordu.

O dönemde adı öne çıkan bir başka kadın, ülkenin ilk kadın başbakanı olan Margaret Thatcher idi. 1979- 1990 arasında dünyada etkili olan bir burjuva politikacısıydı Thatcher. İşçi sınıfının haklarına dönük yoğun bir saldırıya girişmişti. Thatcher, işçi düşmanı politikalarıyla tanınıyordu. 1970 seçimlerinden sonra Eğitim ve Bilim Bakanı olduğunda 7-11 yaş arasındaki çocuklara ücretsiz dağıtılan sütü kesmesi nedeniyle işçiler arasında “süt hırsızı” olarak anılıyordu. İşçi sınıfının kadını ile egemen sınıfın kadını arasında hiçbir ortak nokta olamaz. İngiltere’deki madenci eşleri, eşlerinin ve çocuklarının karnını doyurmak için mücadele ederken, Thatcher sermaye sınıfının daha da zenginleşmesine hizmet ediyordu. Maden ocaklarını kapatarak işçileri açlığa terk ediyordu. Buna karşı çıkan işçilerin grevini kırmak için elinden geleni yapıyordu.

Bizler sömürüye karşı mücadele veriyoruz. Thatcher bir kadındı ama sömürücü egemenlerin safındaydı. Biz güçsüz onlar güçlüyse, bilelim ki bu bizim birlik olmayışımızdan kaynaklıdır. Hiç tanımadığımız bir işçi, dünyanın bir ucunda mücadele ediyorsa onunla dayanışma duygusu içinde olmalıyız. Yani başımızda bize elini uzatan, birlik ve dayanışma içinde hareket etmeye çağıran işçi dostlarımızın ellerini sınımsız kavramalıyız. Sermaye sınıfının kadınlarının yalanlarına kanmamalıyız. Bizler işçi sınıfının kadınlarıyız. Haklarımız için mücadeleyi en önde göğüsleyen, dayanışma duygusunu en yoğun hissedenele- riz. İngiltere’deki madenci eşleri evlerinden çıktılar. Önce sadece eşlerine destek oldular ama zamanla sınıf bilinci kazandılar, değiştiler ve grev bittikten sonra da kabuklarına çekilmediler. Birlik ve dayanışma yolunda yürümeye devam ettiler. ■

Flormar İşçileri: Yaşayarak Öğreniyoruz!

15 Mayıs'tan bu yana fabrika önünde direnişlerini sürdüren Flormar işçileri ile işçi hakları üzerine sohbet ettik. Direnişçi işçiler, haksızlıklara karşı birlikte mücadele veriyor olmanın haklılığı, gururu ve coşkusuyla sohbet katıldılar. Bize de bu güzel sohbetin bir bölümünü sizlere aktarmak düştü.

“Siz nasıl imza toplarsınız?”

Flormar direnişçisi Nuran biraz gerilere giderek şöyle anlatıyor yaşadıklarını: “Evet, bizim sendikalaşmamız anayasal hak, böyle bir hakkımız var, ama bu hak ne kadar uygulanıyor, orası gördüğünüz gibi tartışmalı. İki sendikaya birden üye olabileceğimizi söylüyor anayasa. Fabrikada çalıştığımızda bize 20 ilâ 100 lira arasında zam yapıyorlardı. Bu rakamlar komik rakamlar. Biz de ‘bana neden 20 verdin de ona neden 100 verdin’ derdine düşüyorduk. Aslında çok komik bir şeyin kavgasını yapıyormuşuz. Zam veriyoruz diyorlardı ama zam diye bir şey yapmıyorlardı. 20 lira zam mı olur? 50 lira kömür parası veriyorlardı, diyorlardı ki ‘biz kömür parası veriyoruz.’ Biz yıllarca mücadele ettik. Onlara çok sabırlı davrandık. İlk İstanbul-Bahçelievler’den geldiğinde şöyle düşünüyorduk; büyümeye çalışıyor, kalkınmaya çalışıyor. Bize ‘yapılanmaya çalışıyoruz, makine alacağız, bölümler açacağız’ diyorlardı. Biz hep sabrettik. Biz destek olduk, ama her yere açıldın, mağazalar açtın, Fransız

“Aramızda imza topladık ‘çatı istiyoruz’ diye. Allah! Bir tepkiyle geldiler ki bize, ‘siz nasıl imza toplarsınız?’ dediler. Örgütleniyoruz diye, grup halinde imza topladık diye çok sinirlendiler. Biz o zamanlar bu tepkiyi anlamamıştık.”

ortakların oldu, ciroların büyüdü ama 14 sene geçti biz gelişemedik. Bizim sendikalaşmamız bir anda olan bir şey değil. Bu artık birikmişlikti. Yıllar önce fabrika ilk açıldığında tavandan çok soğuk geliyordu, çatı açıktı. Demir masalar buz gibiydi. Aramızda imza topladık ‘çatı istiyoruz’ diye. Allah! Bir tepkiyle geldiler ki bize, ‘siz nasıl imza toplarsınız?’ dediler. Örgütleniyoruz diye, grup halinde imza topladık diye çok sinirlendiler. Biz o zamanlar bu tepkiyi anlamamıştık. Şimdi pişman olduğumu düşünüyorum. Bu boyuta geleceğini düşünmemiştir. Biz dışarı çıktık ve çok destek aldık. Kadınlardan ve diğer çevrelerden, kamuoyundan destek aldık. Bu işin sosyal boyutu olduğunu gördü. Bu kadar büyüyebileceğini o da tahmin etmiyordu. İnsan Kaynakları alkış yapan işçilere gözü kapalı ‘çıkartın, çıkartın’ diye eliyle işaret ederek, önüne geleni işten çıkarttı. İtiraz edenler olunca ‘hepsini çıkartın’ demiş. Yıllarını buraya vermiş insanların susmasını, buradan gitmesini bekleyemezsiniz.”

“Hak, hukuk gerçekten yok” diyor Zeki ve şöyle devam ediyor: “Örneğin zam istediğimizde bize ‘size performans zammı, skala zammı veriyoruz’ diyorlar. Müdüre saat ücretimizi yükseltin dediğimizde yine ‘sizin performansınızı görelim ona göre’ diyorlardı. ‘Performansınızı arttırın’ diyorlardı. Zaten performansımız yüksek, 10 bin adet istiyorsunuz bu adedi çıkartıyoruz.

Ama ertesi gün 11 bin adet istiyorlar. 11 bin adet yapıyoruz bu kez 12 bin, 13 bin adet üretim isteniyor. Zam zamanı geliyor yine zam verilmiyor. Bir-iki kişiye zam yapıyorlar o kadar...

Patron yabancıymış veya Türk'müş hiç fark etmiyor.

Gülperi "bizler çalışıyoruz ama patronun gözünde bizim bir değerimiz olmuyor" diyor. "Bizim başımıza bir yönetim getiriyorlar, onunla muhatap olabiliyorsak oluyoruz, olamıyorsak o da yok. Patronlarla bizim iletişim halinde olmamız imkânsız. Burada olduğu gibi sendikalaşma veya hak arama eylemi olduğunda patronlar o zaman meydana çıkıyor. İşçi sesini çıkardığı zaman patronlar sahaya çıkıyor ki işçinin sesini bastırırlar. Çoğu sendika olmayan işyerlerinde de durum aynı. Kuzenimin çalıştığı Farplas'ta sendikalaşmaya gittiklerinde önde olan işçilerin çıkışları veriliyor. Kimin sesi çok çıkıyorsa onun kafasını ezmeye çalışıyorlar. İşçi hakkını aramaya çıksa devlet arkasında durmuyor. Zaten devlet de patronla anlaşmalı. Bizim durumumuzda devlet bir müdahale etseydi bu kadar kişi bu kapının önünde olmamış olurdu. Şimdi içeride çalışıyor olurdu" diyerek işçilerin örgütlenmesinin önüne dikilen engellere tepki gösteriyor.

"İnsan Kaynakları geldi 'gidin mahkemeye verin, mahkeme zaten bir-iki sene sürecektir' dedi. Adamlar her şeyin farkında. Her şeyi bilerek yapıyorlar. Bizim devletimiz bizim burada sürünmemize göz yumabiliyorsa, patronunun sırtını sıvazlayabiliyorsa, bizler de işçi olarak sesimizi çıkartamıyorsak bu devran böyle sürüp gider. Patron yabancıymış veya Türk'müş hiç fark etmiyor.

Babalarımızın hakları çok daha fazlaydı

Sözü yeniden Nuran alıyor: "İşçilerin hakları kesinlikle yeniliyor. Şu anda bütün işçilerin asgari ücretle çalışması isteniyor. Birçok fabrika veya işyeri duyuyoruz ki asgari ücrete işçi çalıştırıyor. Biz o zamanları bilmeyiz ama kayınpederimizden, babalarımızdan dinlediğimiz kadarıyla, onların hakları çok daha fazlaymış. Bugün işçilerin haklarının çok daha gerilediğini düşünüyorum. Mesela o zamanlar ikramiyeleri varmış, maaşları yüksekmış. Kayınpederim Fen-İş'te çalışıyordu, o zamanlar çok yüksek maaşlar alıyordu ama şu anda o firma da asgari ücret ödüyor. O zamandan bu zamana ilerleme olması gerekirken, gerileme olduğunu görüyoruz. Ekstra haklar varmış, ayakkabı fişleri vs gibi şeyler duyuyorduk. Bu haklar bütün firmalarda hep azaltılmış, hep kısıtlamaya gidilmiş. Haklarımız geriye doğru gidiyor. Ben 14 yıllık işçiyim, asgari ücretin 200 lira üzerinde para alıyorum. Sizce bu

hak mıdır?"

"Ne kadar kazanıyorsan bize de hakkımızı ver. Bu hak kırıntısından biz de faydalanalım dedik ama onlar hep büyüdük, büyüdük diyorlardı. Bizse kundaktan hiç serpilemedik. Kundağın bağlarını hiç çözmediler ki biz de büyüyelim. Olay bu!" diyerek Nuran'a destek veriyor Zeki.

Biz de "şu şu haklarımız var" demesini bilmiyoruz

Gülperi önemli bir noktaya değiniyor: "Haklarımızı bilmiyoruz. Müdürler karşımıza bir madde çıkardıklarında biz o maddenin ne anlama geldiğini bilmiyoruz. Biz de 'şu şu haklarımız var' demesini bilmiyoruz. Haklarımızı bilmediğimiz için göz yummak mı denir baş eğmek mi denir, hep bu oluyor. Her yılbaşında bir kâğıt çıkartırlar ve mesaiye kalacaksın diye imza atmamızı söylerler. Hiçbir işçi bu kâğıda neden imza atmalıyım diye sormazdı, düşünmezdi. Çoğu hakkını araştırmazdı. Belirli insanlar vardı imzalamayan. Ofise on kez çağırıp imza atmamı istemişlerdi yine de imzalamadım. Patron kendi haklarını çok iyi biliyor, ama işçiler haklarını bilmedikleri için onları bastırabiliyor. Nuran da aynı soruna işaret ediyor: Biz yıllardır körü körüne çalışıyoruz. Hiçbir şey

araştırmamışız. Hiçbir şey sormamışız. Öğretmen oluyorsun, doktor oluyorsun yıllarca o meslek hakkında bilgi ediniyorsun. Biz işçiyiz ama işçilik hakkında, işçi hakları hakkında hiçbir şey bilmiyoruz. Biz de öğrenmeliyiz."

"Bu insanlar delirmiş herhalde"

"Bu seneden bir örnek vereyim size" diye devam ediyor Gülperi: "Sendikalar devletle anlaşamamışlardı ve işçiler yürüyüş yapıyorlardı. Kıştı ve yağmur yağıyordu. Biz de o zaman servisle fabrikaya geliyorduk. Benim bir akrabam vardı, onları görünce 'bu insanlar delirmiş herhalde' diyordu. Oysa onlar 'delirmiş' filan değildi, hakkının peşindeydi. Bence bir insan yağmur-çamurda hakkını arıyorsa o insan haklıdır. Ben kendi abimden, babamdan biliyorum. Aslında bizim de servisten inip o insanlara destek olmamız gerekiyordu. Fakat bizler ülke genelinde kendimizi ezdirmeye, patronlara boyun eğmeye alışmışız. Kendi hakkımızı savunmayı bilmiyoruz. Patron ne yapsa haklı oluyor, devlet de onu destekliyor, mağdur olan işçi oluyor. İşçi de işçiyi tutmuyor.

Zeki'nin sözleri "işçinin işçiyi tutmamasının" sonuçlarını ortaya koyuyor: "Burada örneğin yıllık izin 5 gün veriliyor. Oysa insanın yıllık izinde dinlenmesi için iki hafta tatil yapması gerekiyor. Hasta oluyoruz hemen yıllık izinden kesiliyor. İçerde işçiler arasında birlik ve beraberlik yok. Bir kişi mesaiye kalmıyor on kişi kalıyor."

"Patron kendi haklarını çok iyi biliyor, ama işçiler haklarını bilmedikleri için onları bastırabiliyor."

“Çıkarttılsa gitsin başka iş bulsunlar” diyoruz, işçinin yaşaması gerekiyor

Ama elbette ona göre bu sorun çözümsüz değil. Çözüm yolu işçilerin birlik olması. “Burada olduğumuz gibi birlik içinde olsaydık, buradaki gibi tutturabilseydik her şey daha iyi olurdu. Biz sendikaya üye olduk ve her şeyi biz burada, dışarıda öğrendik. Daha önce işten atılan işçiler alkış yapıyor, direniyorlardı, biz ‘çıkarttılsa gitsinler başka iş bulsunlar’ diyorduk. Şimdi yaşadık ve bu durumun öyle olmadığını anladık. İşten atılan işçinin hakkını sonuna kadar savunması gerekiyormuş. Demin sordunuz ya bu hakları nereden öğreneceğiz diye, okulu yok mu diye? İşçinin yaşaması gerekiyor. Sendikaya gitmesi gerekiyor. Biz daha önce fabrikada çalışırken böyle olayları bilmiyorduk. Dışarı çıktık, direnişte haklarımızı öğrendik, çıraklık dönemini atlattık, her şeyin farkına vardık. Bilinçlendik. Artık içeri girip yeniden çalışsak veya içeri alınmasak da başka işyerlerinde gene aynı davranacağız.”

Çok korkardık

Nuran da direnişin onlara çok şey kattığını düşünüyor. “Evet” diyor, “haklarını öğrenmek çok güzel bir şey.” Haklarını öğrenince nasıl değiştiklerini şöyle anlatıyor uzun uzun: “Biz 14 sene önce çok korkardık. Üretim adedi çıkmadı, şimdi ne yapacağız diye korkardık. Ya bize bir şey söylerlerse... İzin alacağız izin almaya çekinirdik. Hastalanırdık hastaneye gitmeye korkardık. Ama zamanla hakkını öğrendikçe korkularını da yeniyorsun. Bizi zamanında kar yağışı nedeniyle işten erken yolladılar bir akşam. Sonra bize ‘bugün sabaha kadar çalışacaksınız’ dediler. Telafi için. Biz de itiraz ettik. Son dakikada böyle şey söylenir mi diye. Ben itiraz ettim. Beni evde bekleyenler var. Müdürüm geldi ve bana ‘sen arkadaşlarına örnek ol, itiraz etme’ dedi. Ben 170’i aramıştım. Evet, size telafi çalışması yaptırabilirler ama bunun için size önceden haber vermesi ve izin alması gerektiğini söylediler. Bize ‘yemek siparişi de verdik’ dediler. Biz de ‘hayır olmaz bize sormadan böyle bir şey yapamazsınız’ dedik. ‘Telafi çalışmasını yapacağız ama siz şimdi hemen mecburi bırakamazsınız’ dedik. Kısacası o gün bizi çalıştıramadılar. Böyle bir hakları yok. Bize zorunlu kılmaya çalışıyorlar, dayatmaya çalışıyorlar.”

“Ne süt izni mi?”

Nurdan, süt izni hakkını kullanmak istediğinde aldığı tepkiyi aktarıyor: “Ben doğum yaptım ve süt iznini istedim. Bana ‘süt izni mi?’ diye sordular ilk defa duyuyorum gibi. ‘Bir sürü kadın doğum yaptı kimse süt izni

istemedi’ dediler. Ben kullanmak istediğimi söyledim. İznimi toplu olarak kullanmak istediğimi söylediğimde yine ‘hayır, günde iki saat hakkın var, bu şekilde kullanacaksın’ dediler. Evimin işe uzak olduğunu, bu şekilde eve gidip gelemeyeceğimi düşünüyorlardı. Masraf edeceğimi düşündüler. İnada bindirdiler ya, ben de inat ettim. Her şeyi göze alarak bu hakkı kullandım. Benden sonra diğer kadın işçiler de süt iznini kullanmaya başladılar. Ben ilk oldum. Sonra da zaten bir gün vermeye başladılar. Ben önceden olsa susardım, korkardım. Başkaldırı demeyeyim ama hakkımı savunmaya çekinirdim ama şimdi çekinmiyorum.

“Yaşasın baskıdan kurtulduk”

“Pazartesi günü Ankara’daydık. Meclise gittik. Hakkımı aramak için nereye gerekiyorsa oraya gideceğim. Bizi kimse daha durduramaz. Bu insanın içini de rahatlatan bir şey. Önceden korkarak, çekinerek yaşardım evet, bana dokunmayan yılan bin yaşasın misali, ama artık öyle değilim. İyi ki sesimi çıkarıyorum. Kesinlikle de pişman değilim burada olduğum için, arkadaşlarıma destek verdiğim için. Buradaki bütün arkadaşlarımda bunu görüyorum. Burada huzurluyuz. Alkış yaptı diye işten atılan arkadaşlarımız bizim aramıza geldiklerinde ‘yaşasın baskıdan kurtulduk, rahat bir nefes aldık sizin aranızda’ diyorlar. Burada hepimiz susmamayı öğrendik. Hiç kimse susmamalıdır. Hakkını aramak çok güzel bir şey.”

Tek bir şahıs tek başına bir şey yapamaz

Nuran işçilerin haklarını birlik olarak alabileceğini, işçilere güven sağlayan şeyin birlik olmak olduğunu eklemeyi unutmuyor ve şöyle devam ediyor: “İşçiler her alanda birlik olmalı. Biz direnişteysek bizimle tek yürek olmalı. Onlar direnişe çıktığında biz onlara destek olmalıyız. Birbirimize destek olmalıyız. Bireysel düşünmemeliyiz. Bugün bizim başımıza gelen yarın çocuklarımızın da başına gelecek. Biz işçiler birlik olursak sermayeyi yenebiliriz. Tek bir şahıs olarak kimse bir şey yapamaz.”

Gülperi “burada bizi ziyarete gelen arkadaşlarınız var. Elma Hadisesi diye bir yazı paylaşmışlardı. Bu yazıyı okuduklarında...” diye başlıyor, bu sırada Zeki araya giriyor: “O yazı ne ses getirmişti ya...” İşçi Dayanışması’nda işçilerin birliğini çok güzel anlatan yazıdan söz ediyorlar. Gülperi konuyu devam ettiriyor: “Yazıyı okuduğumda ben çok duygulandım. O anı yaşamış gibi oldum. Bilmeyen işçilerin o yazıyı okumalarını birlik ve beraberliği nasıl sağlayacaklarını görmelerini isterim.”

“Son sözümüz direne direne kazanacağız olsun” diyor direnişçi işçiler ve sohbetimizi sonlandırıyoruz. Ve elbette kendilerine destek olan herkese teşekkür ediyorlar... ■

“Biz 14 sene önce çok korkardık. Üretim adedi çıkmadı, şimdi ne yapacağız diye korkardık. Ya bize bir şey söylerlerse... İzin alacağız izin almaya çekinirdik. Hastalanırdık hastaneye gitmeye korkardık. Ama zamanla hakkını öğrendikçe korkularını da yeniyorsun.”

“İşçiler her alanda birlik olmalı. Biz direnişteysek bizimle tek yürek olmalı. Onlar direnişe çıktığında biz onlara destek olmalıyız. Birbirimize destek olmalıyız. Bireysel düşünmemeliyiz.”

Asya'dan Avrupa'ya İşçiler Mücadele Ediyor!

İrlanda

İrlanda'nın en büyük havayolu şirketlerinden biri olan Ryanair'ın pilotları, 12 Temmuzdan itibaren belirli aralıklarla birer günlük grevler gerçekleştirmeye başladılar. Pilotlar ve kabin görevlileri daha iyi ücret ve çalışma şartlarının düzeltilmesini istiyorlar. Hastalık ödemelerinin yapılmasını, asgari dinlenme sürelerinin uygulanmasını ve satış hedeflerinin sona ermesini isteyen havayolu emekçileri, taleplerini kabul ettirmek için mücadeleyi sürdürüyorlar.

20 Temmuzdaki ikinci grevlerinin ardından, İrlandalı emekçilerin sesini duyan Avrupa'nın birçok ülkesinden Ryanair çalışanları greve katıldı. 25-26 Temmuzda İtalya, İspanya, Portekiz ve Belçika'dan pilot ve kabin görevlileri greve katıldı. Son olarak 10 Ağustosta yapılan greve ise Almanya, İsveç ve Hollanda'dan da havayolu çalışanları dâhil oldu ve yaklaşık 400 uçuş iptal edildi. Pilotlar böylece şirket tarihinin en büyük grevini gerçekleştirmiş oldular. Havayolu çalışanları yaz mevsiminde, uçuşların yoğun olduğu bir dönemde grev silahını kullanarak havayolu şirketine karşı giriştikleri bu mücadeleye talepleri karşılanıncaya kadar devam edeceklerini dile getiriyorlar.

Romanya

Dünya çapında faaliyet gösteren ve çelik boru üretimi yapan Tenaris şirketinin Romanya'daki fabrikasında Mayıs ayından bu yana süren toplu sözleşme görüşmelerinden bir sonuç çıkmaması işçilerin öfkesine yol açtı. 250-350 RON (yaklaşık 500 lira) zam talep eden işçiler, asgari ücretin üzerinde bir zammı kabul etmeyen şirket yönetimini çeşitli eylemlerle protesto ediyor. Merkezi Zalău'da bulunan fabrikada çalışan 400'den fazla işçi, seslerini duyurmak için aileleriyle birlikte en sonucusu 5 Ağustosta gerçekleşen bir dizi miting ve yürüyüş düzenledi.

Sendika temsilcileri, çelik sektöründe çalışanların geleneksel olarak asgari ücretten % 20 daha fazla maaş aldıklarını ifade ediyor. Ancak şirketin şu anda işçilerin çoğunu asgari ücretle çalıştırdığını, aylık ücretin 1200 RON

(yaklaşık 2000 lira) olduğunu belirtiyor. "İşveren bizlere karşı umursamazlığını sürdürüyorsa, biz de sokaklara çıkmaya devam edeceğiz" diyen işçiler, mücadelede kararlı olduklarını vurguluyorlar.

Hindistan

Tarım sektörünün ülke ekonomisinde büyük yer tuttuğu Hindistan'da, 400 binin üzerinde tarım işçisi, ücretlerinin yükseltilmesi için 7 Ağustosta greve çıktı. Çoğunluğu kadınlardan oluşan ve Batı Bengal'in Darjeeling bölgesinde çay ekiminde çalışan işçiler, günlük ücretlerine en az %20 oranında zam yapılmasını talep ediyorlar. Birleşik Plantasyon İşçileri Birliği ve işçilerin bağlı oldukları çeşitli sendikalar, Temmuz ayının başından itibaren hükümet ve işverenlerle görüşmeler gerçekleştiriyordu. Ancak görüşmelerden işçilerin lehine bir sonuç çıkmadı ve grev kararı alındı.

Hindistan'da tarım sektörü ülke ekonomisinin yaklaşık %15'ini oluştururken, istihdamın ise %50'sini kapsıyor. Geniş tarım arazileriyle kaplı ülkede işçiler, yoksulluk içinde yaşamaya mahkûm ediliyor. Darjeeling çay işçilerinin yevmiyeleri sadece 169 rupi ve bu rakam 17 liraya denk düşüyor! İşçiler günlük 3,5 liraya karşılık gelen bir zam talep ediyorlar.

İran

İran'da ağır baskı ve yasaklara rağmen demiryolu işçileri grevde! Travers demiryolu işçileri aylardır ödenmeyen ücretlerini almak için 20 Temmuzda greve başladı. Grevci işçiler Arak, İsfahan, Horasan, Lorestan ve Zanjan da dâhil olmak üzere ülke çapında protesto yürüyüşleri düzenlediler.

Demiryollarının bakımını yapan yaklaşık 7 bin işçi, ücretlerinin bir an önce ödenmesini, kalıcı sözleşmeler imzalamayı ve sendika kurma hakkı talep ediyorlar. Ücretlerin aylarca ödenmemesi İran'da tüm işçilerin ortak sorunu haline gelmiş durumda. Ancak işçiler baskıcı yönetime rağmen grevlerinde kararlı olduklarını ve mücadeleyi büyütme için çalışacaklarını ifade ediyorlar. ■

İrlanda

Hindistan

İran

Romanya

İşçiler Boyun Eğmiyor Mücadele Ediyor

Flormar'da baskılar artsa da işçiler boyun eğmiyor

Petrol-İş Sendikasında örgütlendikleri işten atılan Flormar işçilerinin direnişi, sendikalı olarak işe geri dönmek talebiyle 15 Mayıstan bu yana devam ediyor. İşçilerin direnişini kırmak için patron-polis işbirliğinin sonucu olarak baskılar da artıyor. Polis işçilerin taleplerinin yer aldığı pankartları indirdi Gürültü yapıldığı gerekçesiyle ses aracına müdahale etti. Direniş alanını daraltmak, işçileri yıldırmak için arttırılan baskılara rağmen işçiler mücadeleyi kararlılıkla sürdürüyorlar. Artan baskıları ve polis müdahalesini protesto etmek için fabrika önünde Petrol-İş Sendikası tarafından basın açıklaması gerçekleştirildi. Açıklamada Petrol-İş Sendikasının ve direnişçi Flormar işçilerinin bu müdahalelere asla boyun eğmeyeceği dile getirildi. İşçiler "Baskılar Bizi Yıldıramaz" sloganıyla tepkilerini dile getirdi.

Süperpak işçilerinin grevi devam ediyor

Selüloz-İş Sendikasının örgütlü olduğu MM Süperpak'ın İzmir, Antep ve Karaman'daki fabrikalarında patronun sıfır zam dayatmasına karşı 20 Haziranda başlayan grev kararlılıkla devam ediyor. İşçiler, çalışmalarının karşılığını almak, evde tüten ocaklarının sönmemesini istiyorlar. Sıfır zam dayatması devam ettiği ve talepler karşılanmadığı sürece greve devam edeceklerini ifade ediyorlar. İşçiler ücretlerinin yüzde 23 arttırılmasını, sosyal haklarının da iyileştirilmesini talep ediyor. Siparişlerdeki düşüşleri gerekçe gösteren patron ise sıfır zam dayatıyor ve 2 yıl çalışma garantisi veriyor.

Ankara'da inşaat işçileri eylem yaptı

Ankara'da Etlik Şehir Hastanesi şantiyesinde çalışan 3500 işçi, çalışma, barınma, sağlıksız ve kötü yemek sorunlarının çözülmesi talepleriyle iş bıraktı. 9 Ağustosta

"Yönetim Buraya" sloganlarıyla şantiye alanında toplandı. Yönetim aylardır sorunlarını dile getirmelerine rağmen işçilerin görüşme talebine bir kez daha kulak tıkadı. İşçilerin eylemi üzerine şantiye alanına polis de yığınak yaptı. İşçiler daha önce de kötü yemeklere tepki göstermiş bunun üzerine polis GBT sorgulaması yaparak işçilere gözdağı vermişti. Şehir hastaneleri projelerini ballandırarak sunan patronlar sınıfı, inşaat işçilerinin sorunlarına çözüm üretmek yerine, onlara gözdağı veriyor, baskıları arttırıyorlar.

DHL Express'te toplu sözleşme aşamasına gelindi

17 Temmuz 2017'den bu yana sendikalaşma mücadelesinin verildiği DHL Express işyerinde, TÜMTİS (Tüm Taşıma İşçileri Sendikası) yetkili sendika olarak resmen tanındı ve toplu iş sözleşmesi aşamasına gelindi.

TÜMTİS tarafından 27 Temmuzda yapılan açıklamada, işverenin yerel mahkemenin verdiği çoğunluk tespiti kararına itiraz etmediği ve masaya oturmayı kabul ettiği belirtildi. Ortaya konan kararlılığın ve gerek ulusal gerekse de uluslararası çapta örülen sınıf dayanışmasının sonucunda uluslararası bir kargo şirketi olan DHL Express'te örgütlenme mücadelesinin başarıya ulaştığı aktarıldı.

DHL Express'te 2017 Şubatında örgütlenme çalışmalarının tamamlanmasının ardından Çalışma Bakanlığı tarafından da sendikanın çoğunluğu tespit edilmişti. Ancak DHL Express işvereni bir yandan çoğunluk tespitine karşı itiraz davası açmış bir yandan da örgütlenme çalışmasında öne çıkan 9 işçiyi işten atmıştı. Bu saldırılara boyun eğmeyen işçiler, işyeri önünde başlattıkları direnişi bugüne kadar aralıksız sürdürdüler. İşçilerin sendikalarıyla birlikte verdiği bu mücadele ve sınıf dayanışması kazanım getirdi. Bir kez daha boyun eğmeyen, mücadele eden işçiler kazandı! ■

Adelheid, Emine, Ahmet, Hüseyin: Mücadele Sürüyor!

■ İstanbul'dan bir işçi

İşçi Dayanışması'nda ve ÜİD-DER sitesinde Adelheid Popp'un "Bir İşçi Kadının Gençliği" isimli kitabı hakkındaki yazıları okumuştum. ÜİD-DER'li bir arkadaşım Adelheid'in kitabını verdi. Kaplumbağa hızında bir okur olmama karşın bir solukta okuyup bitirdim! Gerek kitabı, gerekse Adelheid Popp'un çalışkan bir işçi, sınıf mücadelesi içerisinde inançlı, kararlı sosyalist bir kadın işçi olması İşçi Dayanışması'nda ve ÜİD-DER sitesinde günümüz işçi kuşaklarına aktarılmış. Özellikle kadın işçilere Adelheid Popp'un mücadele serüveni çok şeyler katacaktır.

Kitabı okurken, yirmi yıl önce çalıştığım tekstil fabrikası ve Adelheid Popp'un 1800'lü yılların sonlarındaki işçi sınıfının yaşam ve çalışma koşulları arasında gidip geldim sürekli. Hem baskılar, hem de mücadele bakımından benzerlikler var o günlerle bugünler arasında. Fabrikada kadın işçiler çoğunluktaydı. Tuvalet ihtiyacı için posta başından izin almak zorunluydu. Yemek molası bir saati ama yarım saati kuyrukta geçiyordu. Ve biri öğleden önce, ikincisi öğleden sonra olarak iki sefer tuvalete gidebiliyorduk. Malum kadın işçilerin her ay özel durumları olur. Kadın işçilerden biri, üstelik çok çalışkan biriydi, Nebahat, öğleden önce ikinci kez tuvalete gitmiş. İzin alacak zamanı da bekleyememişti. Postabaşı "Nebahat nerededin?" diye sormuştu. Nebahat cevap vermeden yerine geçmişti. Posta başı bütün işçilerin duyacağı şekilde "ben anlamam, yok adet olmuş, yok hamileymiş, yok karnı ağrımış. Evinizden battaniye getirin. Şeyinize sarın. Patron benden iş istiyor, iş. Siz de çişinizi tutacaksınız. Tutamam diyen varsa, kapı orada" diyerek tehditler savurmuştu.

Baskılar sürekli artıyordu. Bir şeyler yapmamız gerekiyordu. Birimiz, önündeki arkasındaki işçi arkadaşıyla iki sözcük konuşamıyordu. Kadınlar çoğunluktaydılar. Ama toplu konuşma şansımız yoktu. Servislerde işe gidip gelirken ve bindiğimiz duraklarda konuşuyorduk. Bir iki derken bir karara varmıştık. Daha doğrusu, kadınlar bir yöntem bulmuştu. Günaydın yerine "iş", nasılsın yerine "çiş", iş ver yerine "koş" iyi akşamlar yerine "oh" diyorlardık. Postabaşı, işçilerin halindeki değişikliklerden dolayı elektrik akımı verilmiş gibi dolanıyordu makinelerin arasında. Birkaç hafta içerisinde, aynı tempoda çalışmayı sürdürsek de aslında postabaşının istediği adetler zamanında çıkmıyordu. Adı konmamış bir iş yavaşlatmaydı bu. Sonunda postabaşı "Sami Beyi ikna ettim. Tuvalete gitme sayısını günde dörde çıkarttı. Kıymetini bilin, bu kıyağımı da unutmayın" demişti pis pis sırtarak. İki ay son-

ra tuvalete gitmek iki öğleden önce, iki de öğleden sonra olarak dörde çıkmıştı. Evet, bir yanı komik gibi gelebilir tuvalet ihtiyacı için verilen bu mücadelenin. İşte yaşadığımız bu. Bu eylemin fikir sahibi ve öncüsü 19 yaşında olan ve hiç okula gidememiş, her işte çalıştırılan Emine olmuştu.

Evet, 1800'lü yıllardan bu yana çok şey değişti. O tarihlerde işçilerin evlerinde vanasını açtığında yanan doğalgazları yoktu, bugün var. O tarihlerde burjuvaların evlerinde bile olmayan şeylerin birçoğu bugün işçilerin

evlerinde var. Bütün bunlar teknolojinin geldiği gelişmişlik düzeyiyle alakalı. Ama bu teknolojinin kumandası gözü asla doymayan sermaye sınıfının elinde ve kullandığımız her şeyin bir de bedeli var. Bir de sermaye sınıfının ürettirdiklerini sürekli ve sürekli bizlere satmaya, çok çok satmaya, tuz yalamış koyunun suya duyduğu ihtiyaçtan çok daha fazla ihtiyacı var. Evet, o tarihlerden bu yana değişmeyen bir şey var; sömürü düzeni devam ediyor. O zaman da çocuklar çalıştırılıyordu, bugün de. Kadın işçiler ayrımcılığa maruz kalıyorlardı, bugün de. O zaman işçilerin toplantılarını izliyor ve engelliyordu patronlar ve devlet. Bugün işçilerin sendikal örgütlenmelerinin önüne sayısız engeller dikiliyor.

Lakin o günlerde nasıl ki Adelheid, Marie, Amalie, Anna gibi nice mücadeleciler kadın işçi ve Julius, Martin, Peter, Roland, Stefan gibi nice mücadeleciler erkek işçi vardysa, bugün de dünyanın dört bir yanında Emine'ler, Marieler, Güllüler, Annalar, Mehmetler, Martinler var. Yani bu kahrolası sömürü düzenine karşı mücadele veren örgütlü, sınıf bilinçli işçiler var. Ve bu sömürü düzeni dünya yüzünden kazanıp atılana dek bu mücadele sürecek. ■

Hindistan'daki Sultan ve Halkı

■ Esenyurt'tan bir metal işçisi

Bir zamanlar, Hindistan'ın başında zalim mi zalim, kurnaz mı kurnaz bir sultan varmış. Bu sultan ne yapar ne eder bin bir türlü entrikalarla başta kalmayı başarmış. Kendisi Karun kadar zengin ve bir o kadar da aç gözlü ama halkı da bir o kadar yoksulmuş. Köylülerin, zanaatçıların çalışma koşulları çok ağırmış, kazandıklarının en az yarısı da vergi adı altında ellerinden geri alınıyormuş.

Bu sultanın çevresinde bir sürü haramzade bulunur, devam etmekte olan haksızlıklar karşısında halkı susturmak, kaderiymiş gibi göstermek için, doksan takla atar, işine geldi mi yan gelip yatar, nutuk atmaya geldi mi bol keseden atarlarmış.

Halk elinden bir şey gelmeyeceğini düşünür, çaresizce susar sadece arada bir mırın kırın edermiş. Hele sultan huzura arzı endam edip de “be heeeeeey!” diye bir kükredi mi dağlar taşlar titrer yapraklar yere dökülürmüş.

Sultan, kendi için bir şey yapsa dahi “bunu sizin için yaptım, hele sorun niye yaptım” diye böbürlenir ve yaptırdığı her şeyi başa kakar, sanki kendisi yapmış gibi anlatır, mırın kırın edenleri de nankörlükle suçlarmış.

Bu sultan yine bir gün haramzadelerine halkı bir araya toplamasını salık verir. Ve haramzadeler canhıraş şekil-

de ahaliyi şehrin en büyük meydanında toplar. Her şey herkes hazır vaziyettedir, haramzadeler etrafı kolaçan etmektedir, bir terslik olmasın diye pür dikkat etrafı gözetlemektedir.

Sultan en son o ağır ihtişamıyla ve heybetiyle kürsüye çıkar, davullar zurnalar çalar, önceden hazırlanmış şakşakçıları kalabalığı coşturmaya uğraşır ve sultan konuşmaya başlar. “Eyyyyy, ehheyyt! Ben yaptım ben yaptım” der. Bir an kalabalık bir başak tarlası gibi sağa sola kaykılır ve toparlar. “Bakıın şu kasabaya şu çeşmeyi ben yaptım”, yaşlı bir nine kısık bir sesle “tek başına mı?” der ama sesi duyulmaz. Sultan tam gaz devem eder; “ben her şeyi sizin için yapıyorum, bu düzen değişeceeeeek, eskiden kasabalı yemeye ekmek bulamıyordu bakıın köye ekmek fırını açtımım.” Bir başka nine “eskiden taş mı yiyorduk?” der ama onun da sesi duyulmaz. “Nankörler bunu görmeeez, bakıın sayemizde ekmek yiyorsunuz ekmeeeeek!” Tabii şakşakçılar ortamı coşturdukça zati muhterem de coştukça coşar. “Eeeeeyyyy bizi çekemeyen Çin, İran imparatorları bilin ve görün ki bu düzen değişeceeeeek” der. Ön sıralardan üstü başı yırtık pırtık bir dede bir fırsatını bulup sultana bir sualinin olduğunu söyler ve sultan istemeye istemeye söz hakkı verir. Sonuçta bu avare ona ne sual edebilirdi ki, ne haddine! Yaşlı dede sorar, “bak oğlum ben senden öncekileri de gördüm, her büyük adam geldiğinde biz biraz daha küçüldük, madem düzen değişecek söyle bana düzülen de değişecek mi?”

Evet, dostlar ne demişler “anlayana sivrisinek saz, anlamayana davul zurna az!” ■

Seninleyken Şarjım Bitmiyor

■ Yeşilkent'ten bir ev kadını

Ben iki çocuklu bir ev kadınıyım. UID-DER'in çeşitli etkinliklerine çocuklarımla birlikte katılıyorum. Kızım “anne sinemaya ne zaman gideceğiz?” diyor. Etkinliklerde sinevizyon görüntülerini izlediğinde sinema sanıyor. “Sizi sinemaya götüreceğim” deyince çok seviniyorlar. Bizler insanız, çevremizde olumsuz şeyler, sorunlar yaşanıyor. UID-DER bu sorunlarla nasıl mücadele etmem gerektiğini öğrenmemi sağlıyor. Burada herkes birbiriyle dayanışma içinde, küçüğünden büyüğüne bu dayanışmayı çevrelere yayıyorlar. İşçilerle bağlar kurup sorunlar karşısında sessiz kalmamayı, bir çözüm yolu aramayı, bunun için örgütlenmeyi öğretiyorlar.

UID-DER'deki sohbetlerimiz benim için çok kıymetli. İki çocuğumun da burada büyümesini istiyorum. Bugün güvensiz ortamlardan çocuklarımızı korumaya çalışıyo-

ruz. Fakat ben bir anne olarak çocuklarımı güven içinde, kaygılanmadan UID-DER'e getiriyorum. İnsani ilişkileri öğretiyorlar, çocuklarımla da gelecekte duyarlı bireyler olmasını istiyorum. UID-DER'li bir kadın arkadaş görüşelim dediğinde önceliğim onunla görüşmek oluyor. Bana her ay İşçi Dayanışması bültenini getiriyor. Yaptığımız sohbetlerde toplumsal sorunları konuştuğumuzda yalnız olmadığımı hissediyorum. Tecrübelerini paylaşması bana çok şey katıyor. Sizin de bildiğiniz gibi şimdiki arkadaşlıklar telefon, internet yani sanal ortam üzerinde yürüyor. Ben UID-DER'li arkadaşla görüşünce hiç telefona bakma ihtiyacı hissetmiyorum. Böylece şarjım da bitmiyor. İnsan ilişkileri yüz yüze görüşülünce anlamlı oluyor. Samimi olduğunu, güven verdiğini anlıyorsun. UID-DER'liler bunu çok güzel yapıyorlar, enerjilerini bana geçiriyorlar. ■

Patronların Baş Ağrımıyor!

■ Ankara'dan bir kadın işçi

Ben yayın sektöründe çalışan bir işçiyim. Yayına hazırladığım işlerde çok dikkatli olmak, temiz ve titiz çalışıp her ayrıntıya dikkat etmek zorundayım. ÜİD-DER'le tanışmadan önce işim sadece bu kadar değildi. Ofiste telefonlara bakmak, patronun misafirlerine çay-kahve getirmek, ofisin temizliğini yapmak gibi işler de bana yüklenmişti. Ben tüm bunlara nasıl ve neden katlandım? Geçinmek için paraya ihtiyacım vardı. İşten atılmamanın tek yolunun her şeye boyun eğmek olduğunu sanıyordum. Düşünmeden deli gibi çalışıyordum. İşler hep çoğaldı ve arttı ama aynı oranda maaşım tabi ki artmadı. Patron bir yandan da “sen bizim en kıymetli çalışanımızsın, biz bir aileyiz” sözleriyle beni kandırıyor daha çok çalışayım diye sürekli gaz veriyordu. Bu arada işe yeni girenler oluyordu ama ben yerimde sayıyordum.

Zamanla sağlığım bozuldu. Sık sık mide ve baş ağrıları çekmeye başladım. Artık hem gastritim hem de migrenim vardı. Ve de masamda çeşit çeşit ağrı kesicilerim. Bir gün patron beni yanına çağırdı. “Benim hiç başım ağrımaz, ama bugün ağrıdan duramıyorum. Bana bir tane ağrı kesici verir misiniz?” dedi. Ellili yaşlarına yaklaşıyordu ama hiç başının ağrımadığını söylüyordu. Birikimden mi nedendir bilmiyorum, bir anda kafama taş düşmüş gibi hissettim. Patronun başı neden ağrısın ki? Onun yerine baş ağrısını da biz işçileri çekiyorduk. Çünkü her işine biz koşuyorduk. O gün yorgunluk ve öfkenin birikimiyle patronun o lafına çok bozuldum ama bundan bilinçli bir so-

nuç çıkaramadım. Yıllar sonra ÜİD-DER'le tanıştığımda ise neden patronun baş ağrısını bile biz işçilerin çektiğini ve daha pek çok gerçeği kazandığım bakış açısı sayesinde yavaş yavaş anladım.

Biz işçiler güvencesiz, uzun saatler boyu ve kötü koşullarda durup dinlenmeden çalışıyoruz. Biz hastalanmışız, ölmüşüz onların umurunda bile değil. Onlar için asıl olan düzenleri bozulmasın, sermayeleri artsın!

Patronlar sınıfı ellerindeki medya, parlamento, eğitim kurumları gibi her türlü aracı kullanıp bu yaşadıklarımızın olağan olduğuna bize inandırmaya çalışıyorlar. Biz de içinde yaşadığımız koşullara öfkelensek bile bu koşulları değiştirmenin bir yolunun olmadığını zannedip “hakkımıza razı oluyoruz”, sanki hakkımız bu dünyada ıstırap çekmekmiş gibi!

Patronların baş ağrısını, patronlar sınıfının her türlü kahrını çekmek zorunda değiliz. Yeter ki yaşadıklarımıza, yaşama, yaşamda olup bitenlere kendi sınıfımızın cephesinden bakalım. Böylece yaşamı dönüştürecek gücü kazanalım. Tıpkı Elif Çağlı'nın şiiriyle gösterdiği yol gibi...

Yaşamak...

Yeşermek bitkiler gibi

Yaşamak...

Dönüşmek geleceğe

Güçlü ellerle kavrayıp çelişkiyi

Birlikte dövüşüp

Birlikte büyütme

Geleceği. ■

Bir Sorunun Düşündürdükleri

■ Sancaktepe'den bir grup işçi

Samatya'dan bir sağlık işçisi ablamız UİD-DER'in sitesine yazdığı "Bir Sorum Var Dostlar" adlı mektubun sonunu "UİD-DER'de arkadaşları görünce bazen diyorum bu insanların hiç mi dertleri yok, hep güler yüzlü, hep enerjikler. Onlarla bir araya gelince bana da geçiyor enerjileri. Peki, yine soruyorum size dostlar, bu işin sırrı ne?" diyerek bitirmiş. Biz de Sancaktepe'den bir grup işçi olarak işçi ablamızın sorduğu soru üzerine düşündük ve bir cevap yazdık:

Sevgili emekçi ablamız,

"Bu işin sırrı ne?" diye sorduğun mektubunu okuduk arkadaşlarla. Mektubun kısaydı belki ama o kadar anlamlı bir soru sormuştun ki uzun uzun sohbet ettik üzerine. Her birimizin yaşamında karşılaştığı güçlükleri, bunlarla baş etme yolumuzu, derneğimizin anlamını, örgütlülüğün önemini, bizi insan yapan değerleri konuştuk. İstedik ki duygularımızı hem seninle hem de bu mektubu okuyacak olan diğer işçi dostlarımızla paylaşalım ve sorduğun anlamlı soruyu bir mektuba sığdırabildiğimiz kadar cevaplandırmaya çalışalım.

Hani demişsin ya "arkadaşları görünce bazen diyorum bu insanların hiç mi dertleri yok, hep güler yüzlü hep enerjikler" diye. Elbette sen de biliyorsun neden böyle enerjik olduğumuzu ama diğer işçi kardeşlerimizin de düşünmesini istiyorsun. Ayrıca derdimiz çok, olmaz olur mu? Kapitalizm denen bu sömürü düzeninde bir emekçi olarak yaşayıp da dert sahibi olmamak ne mümkün! Sinek üreten bataklık misali her gün sorun üretiyor bu sistem. İşyerinde yaşadığımız haksızlıklar, geçim sıkıntısı, sağlık sorunları, çocuklarımızın eğitimi ve daha neler neler... Sadece UİD-DER'in sitesine gönderilen mektuplarda bile o kadar çok sorun var ki işçi arkadaşlarımızın dillendirdiği. Bizim gibi milyonlarca emekçi her gün bin türlü sıkıntıyla baş etmeye çalışıyor. Kimisi dizilerde, filmlerde izlediği hayatlara kendini kaptırıp avunduğunu sanıyor, kimisi işin içinden çıkamayıp yaşamına son veriyor, kimisi akıl sağlığını yitiriyor, kimisi de çaresiz görüp kendini, bütün bir yaşamını mutsuz, umutsuz yaşıyor. Biz ise yaşadığımız sorunların kaynağının bu sömürü düzeni olduğunu biliyoruz. Bu düzenin insanları da yozlaştırdığı-

nı, çürüttüğünü biliyoruz. Ve çok iyi biliyoruz ki hiç kimse yaşadığı sorunları tek başına çözemez. Elbette bazı sorunları çözdüğümüz olur. Ama bu düzen öyle bir düzen ki birinden kurtulursun sorunların, bir de bakarsın ki daha büyüğü başında. Hep bir mücadele halindedir yani. O yüzden gerçek kurtuluş bizimle birlikte tüm insanlığın kurtulmasıdır. Yani senin, benim sorunlarımız hep birlikte çözersek son bulacak. İşte bunun için de bir araya gelmek, yani örgütlenmek gerekiyor. UİD-DER bize yalnız olmadığımızı, haksızlıklara karşı mücadele etmek için ne yapmamız gerektiğini gösteriyor. Kapitalizmin çürüttüğü toplumda dimdik ayakta kalmamızı, güçlü durmamızı sağlıyor. Dayanışmak, paylaşmak, yardımlaşmak, ortak mücadele vermek bizi insan yapıyor.

Bir insan sadece en temel ihtiyaçlarını karşılayarak insan olamaz. İnsan olmak demek insanı insan yapan değerlere sahip çıkmak demektir. Her koyunun kendi bacağından asıldığı masalının anlatıldığı bu düzende nasıl sahip çıkacağız değerlerimize? Tabi ki örgütlenerek. Örgütlenmek demek sadece bireysel sorunlarımızla değil insanlığın sorunlarıyla ilgilenmek demektir aynı zamanda. Yani biz sadece kendimizin değil dünyanın yükünü taşıyoruz sırtımızda! Ve bu bizi daha güçlü yapıyor, ufku-muzu açıyor. Geçmişimizi, bugünümüzü ve geleceğimizi öğreniyoruz hep birlikte. Birbirimizden güç alıyoruz. İşte o zaman ortaya öyle bir enerji çıkıyor ki kapıdan içeri giren herkesi sarıp sarmalıyor, umut oluyor, ışık oluyor. Belki sana da sormuşlardır "dünyayı sen mi kurtaracaksın" diye. Evet dünyayı biz işçiler kurtaracağız. Ne zaman dünya kurtulursa biz de kurtulmuş olacağız. 1 Mayıs'ta attığımız sloganı hatırlayalım: "Kurtuluş yok tek başına, ya hep beraber ya hiç birimiz!" Ne kadar doğru değil mi? Bir damla tek başına hiçbir şeydir. Ama milyarlarca damla bir araya geldiğinde öyle bir yağmur yağar ki, kurak toprakları bereketli topraklara çevirir, nehirleri coşturur. Hayat fişkirir yağmurun yağdığı yerde. İşte biz her birimiz tek başımızayken bir damlayız ama UİD-DER'de yağmur oluyoruz. Bu bize güç veriyor, enerji veriyor, yaşama sevinci veriyor. İnsan yaşamın gerçek anlamını bulduğunda dertleri de küçülmüş oluyor. İşte biz UİD-DER'de yaşamın gerçek anlamını buluyoruz. ■

Dünyanın bir ucundan öteki ucuna; çalışan, üreten, nasır tutan eller birdir, bizimdir. Dilimiz, rengimiz, memleketimiz, inancımız ne olursa olsun alnımızın teri birdir, umutlarımız bir, bizi sömünlere, hor görenlere öfkemiz bir. İşçiyiz biz, sınıfımız bir, safımız bir! Dünyanın bütün işçileri kardeştir. Dünya işçilerinin elleri kardeşçe birleştiğinde, sömürü bitecek, saadetimizi bölen ne varsa yok olup gidecek.

Dünyaca

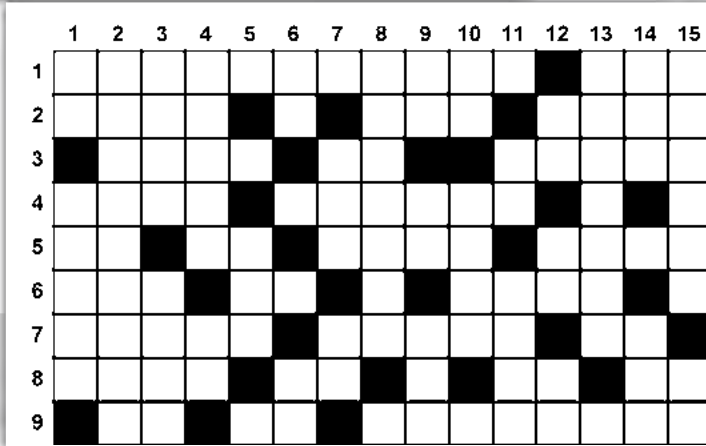
Burda, Hindistan'da, Afrika'da,
Her şey birbirine benzemektedir.
Burda, Hindistan'da, Afrika'da,
Buğdaya karşı sevgi aynı,
Ölüm önünde düşünce bir.

Nece konuşursa konuşsun,
Anlaşılr gözlerinden dediği.
Nece konuşursa konuşsun,
Benim duyduğum rüzgârlardır,
Dinlediği.

Biz insanlar ayrı ayrı kalmışız,
Bölmüş saadetimizi çizgisi yurtların;
Biz insanlar ayrı ayrı kalmışız,
Gökte kuşların kardeşliği,
Yerde kurtların.

Fazıl Hüsnü Dağlarca

İşçinin Bulmacası

Soldan Sağa

1. Sabit kur sistemlerinde ödemeler dengesi açık veren ülkenin ulusal parasının dış satın alma gücünün, hükümetçe alınan bir kararla düşürülmesi. Satrançta yenilgi.
2. Kendisine inanılan kimse. Bir işi yapabilme gücü. Beyoğlu'nun eski adı.
3. Yüz, çehre, surat. En kısa zaman parçası. Beklenmedik, kötü, hoş gitmeyen bir haber veya olay karşısında duyulan acınma, üzümlü söz.
4. Sürüye katılmayan zayıf, hasta hayvan. Tufeyli.
5. Eski Mısır'da güneş tanrısı. Kriptonun simgesi. Çöl ortasında yer alan küçük dağ ve tepe. Patlamalı motorlarda yakıtı tutuşturmaya yarayan araç.
6. Birinin buyruğu altında olan görevli. Lira kelimesinin sessizleri. Güney Amerika'da eski bir uygarlık.
7. Küresel ısınma ve iklim değişikliğiyle mücadeleyi sağlamaya yönelik uluslararası protokolün imzalandığı Japon şehri. Genellikle büyük bir istekle ortaya çıkan geçici hayranlık veya heyecan durumu. Uzaklık belirtir.

8. Kalbin sol karıncığından çıkan ve vücuda kırmızı kan dağıtan büyük atardamar. Kanın rengi. Kan grubunda sabit işaret. Bir bağlaç.
9. Numaranın kısaltması. Hayat arkadaşı. Ülkenin dışsatisiyle dışalım arasında oluşan açık, dış ticaret açığı.

Yukardan Aşağıya

1. Yapısına girdiği sözcüğe "iki, çift" anlamı katan İngilizce örnek. İri taneli bezelye.
2. Pahalılık.
3. Bir işi yerine getirmek için verilen söz. İspanyolcada boğa.
4. Yerden uzaklığı az olan. Togo'nun plaka işareti.
5. Brezilya'da festivaliyle ünlü kentin kısa adı.
6. Şöhret, şan. Yemek.
7. Baston. Klor elementinin simgesi.
8. Tiyatro oyunu, film, vb. eserlerin sahnelerini ve akışını gösteren yazılı metin.
9. Yar kelimesinin sessizleri. Müzikte bir nota. Şiilik.
10. Yayla atılır. Hatay'da bir ova.
11. İlave. Bir erkek adı.
12. Paraguay'ın plaka işareti. Berkelyumun simgesi. Şaşma anlatan bir söz.
13. Güvende tutmak veya faiz geliri elde etmek amacıyla banka veya benzeri kuruluşlara yatırılan para.
14. Mesafe. İri gövdeli etçil bir hayvan.
15. Devletin veya özel bir kuruluşun ödünç para almak için çıkardığı, değişik dönemlerde belirli oranlarda faiz getiren yazılı senet. Beyaz.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	P	R	O	L	E	T	E	R	Y	A	U	F	A	K	
2	A	E	T	V	S	E	A	A	R	E	N	A			
3	R	F	I	S	E	Y	A	H	R	S					
4	A	L	E	N	G	I	R	A	R	A	M	A	L		
5	D	E	R	M	A	N	A	A	L	A	Y	I	Ş		
6	O	K	E	E	R	K	E	I	S	K	I				
7	K	T	Ü	P	E	R	A	U	I	M					
8	S	Ö	Y	L	E	M	B	İ	R	A	R	A	D	A	
9	R	E	S	S	A	M	Ş	İ	R	A	E	L			

İşçilerin Sordukları/63

SGK Sayıştay Denetiminden Neden Çıkarıldı?

Milyonlarca işçi ve emekçinin hastalık, işsizlik, sakatlık, ölüm ve analık halinde korunmasını sağlamakla, emekli aylıklarını ve sağlık harcamalarını ödemekle yükümlü Sosyal Güvenlik Kurumu (SGK), Cumhurbaşkanının imzaladığı bir kararnameyle Sayıştay Denetiminden çıkarıldı. Başka bir düzenleme yapılmaması durumunda SGK artık her yıl Sayıştay tarafından denetlenmeyecek ve oluşturulan raporlar kamuoyu ile paylaşılmayacak.

Sayıştay, kamu idarelerinin gelir, gider ve mallarına ilişkin hesap ve işlemlerinin kanunlara ve diğer hukuki düzenlemelere uygun olup olmadığını denetlemektedir. Sayıştay tarafından son olarak 2016'da yapılan denetimde kurumun neden denetim dışına çıkarıldığı açıkça bellidir. Sayıştay denetçilerinin SGK "mali rapor ve tablolarının doğru ve güvenilir bilgiler içermediği" kanaatini ifade ettikleri rapordaki tespitlerden bazıları şöyle:

- Tablolar, kurumun mali sistemini, kurum alacağına dönüşmüş tutarların gerçek durumunu göstermemekte, alacakların yönetiminde mali saydamlık ve hesap verilebilirlik tam olarak sağlanmamaktadır.
- Kurumun kamu zararı ile fazla ve yersiz ödemelerinin takip ve tahsilât işlemlerine ait muhasebe kayıtları mali tablolara tam ve doğru olarak yansıtılmayıp, tahsilât süreci etkin ve verimli bir şekilde yürütülmemektedir.
- İcra takibinde bulunan alacaklara ilişkin izleme ve takip işlemlerinin muhasebe sistemine intikal ettirilmemesi nedeniyle icra takibindeki toplam 45 milyar 160 milyon TL tutarındaki alacak mali tablolarda raporlanmamaktadır.
- 2016 yılı içerisinde silinen 4 milyon 873 bin TL tutarındaki kurum alacağı Sayıştay'a bildirilmedi.
- 14 bin 659 işverene 54 milyar 44 bin 555 TL tutarında idari para cezasının tebligat işlemlerinin yapılmadığı görüldü.
- Bazı işverenler ilave istihdam şartını sağlamamalarına rağmen prim teşvikinden yararlandılar, 3 bin 206 işyerine toplam 8 milyar 929 bin TL tutarında prim indirimleri yapıldı.
- Kamu işyerlerinde çalışan kişilere 700 bin 87 TL hatalı yaşlılık aylığı ödemesi yapıldı.

SGK'nın eninde sonunda hesap verme ihtimali, hükümeti rahatsız etmiş olacak ki kurum denetimden çıkarılmış. Zaman zaman haberlerde SGK'yla ilgili olarak

"SGK rekor açık verdi, SGK bütçesi yetersiz tüm ilaçları karşılayamıyor" gibi başlıklar yer alıyordu. Bu haberlerin kaynağının ne olduğu ve milyonlarca işçi ve emekçi için hayati önem taşıyan kurumun doğru düzgün işletilemediği ortadadır. Kurumda biriken paralar sistemli bir şekilde, hiçbir hükümete bağlı olmadan işçilerin denetiminde işletilseydi, biriken paralarla karşılanmayan ilaç kalmazken, tüm işçiler nitelikli ve ücretsiz bir sağlık hizmetinden yararlanırlardı.

SGK'nın bütçesi işçilerden ve onlar adına kesilen primlerden oluşuyor. 2017 sonu itibarıyla 288 Milyar TL geliri ve 312 Milyar TL gideri ile neredeyse devlet bütçesinin yüzde 48'i oranında bir bütçeye sahip olan SGK'nın keyfi bir düzenlemeyle Sayıştay denetimi dışına çıkarılması bu fonun da çeşitli bahanelerle başka

kanallara aktarılacağına göstergesidir.

Sosyal güvenlik sistemi işçi ve emekçiler açısından hayati bir önem taşıyor. SGK, geniş işçi yığınlarının sağlık sorununda başvurabilecekleri, çalışamaz duruma geldiklerinde, emekli olduklarında onların güvencesi olacak kurumdur. Sosyal güvenlik sistemi bir toplumsal dayanışma fonudur. Bu dayanışma fonu işçilerin mücadelesi ile ortaya çıkmıştır. Bu fondan işçi ve emekçilerin yararlanmasını engellemek için hükümet tarafından türlü uygulamalar düzenlemeye konularak bu güvence ortadan kaldırılmak istenmektedir. Özel hastanelere teşvikler, sağlıkta reform düzenlemeleri, emeklilik yaşının ve prim gün sayısının yükseltilmesi, emeklilik maaşının kademeli olarak düşürülmesi, hastaneye adım atar atmaz ödenen ücretler, Aile Hekimliği uygulaması... Bunlar hep sosyal güvenliğin ortadan kaldırılması için hükümetin yaptığı yasal uygulamalardır. "Paran kadar sağlık" politikasıyla işletilen sağlık sistemi gün geçtikçe işçi ve emekçilerin belini daha da bükmektedir.

Parası olanın geleceğini garanti altına aldığı, parası olmayanların açlık ve ölümlerle yüz yüze kaldığı kapitalist sistemde, sosyal güvenlik kurumları herkese parasız ve ayrımsız hizmet vermemiştir. Ancak yine de işçi sınıfının ekmek-su kadar muhtaç olduğu hizmetleri kısmi de olsa karşılayan bu kurumun varlığı önemlidir. Bu yüzden tüm işçi ve emekçiler, sosyal güvencelerine ve kendilerinden kesilerek oluşturulan fonlarına mücadele ederek sahip çıkmalı ve denetlemelidirler. ■

Yaşamlarımız Aynı mı, Çıkarımız Ortak mı?

İki yakayı birbirine bağlayan köprülerin ve Boğaz'ın mavisi eşliğinde birbiri ardına dizili restoranlar... Ellerinde bir tomar anahtarla, müşterilerinin arabalarını restoranın tam önüne çekebilmek için sağa sola koşuşturan valeler... Kargaşanın ortasında, lüks araçlardan inen kirli sakallı, kısa paça pantolonlu, şık giyimli erkekler... Simli, güpür süslemeli, dantel ve fırfır detaylı, sezonun öne çıkan renkleriyle, ipek kumaşlarla ışıldayan bakımlı kadınlar...

İki yakasını bir araya getiremeyen, yorgun alınlarını otobüs, dolmuş veya servis camlarına yaslayarak usulca bakanlar da var, camların ötesindekilere. Saatlerce alın teri döktükleri işyerlerinden çıkıp evlerine ulaşmaya çalışanlar. Gözlerindeki fer belli belirsiz, çoğunda sönmek üzere. İç çekip bir süre daha izliyorlar oturdukları yerden, parıldayan mücevherleri, ışıltılı kumaşları, lüks arabaları. Saplanıp kaldıkları trafik açıldıkça, kendi gerçekliklerine yaklaşıyorlar adım adım. Polyester kumaştan birkaç gömlekle idare ediyor kimi. Kimi de uzun pazen eteğiyle. Kiminin az pamuklu feracesinin yedeği bile yok. Kara kış dayandığında kalın, hafif soğuk günlerde ince kazağını, hırkasını giyiyor kimi. Elinde başka bir seçeneği daha yok çoğunun. Hâlbuki birçoğu, yokluk nedir bilmeyenlerle hizmet eden iktidar partisine oy veriyor.

Kitlelerin desteğiyle, çoğunluğu temsil etmekle övünenler, yokluğa mahkûm emekçilere durmaksızın aynı şeyi söylüyorlar. "Biz aynıyız, çıkarlarımız bir" diyorlar. Her fırsatta güçlerini seçim sandıklarından aldıklarını söylüyorlar. Emekçiler de o sandıklara oy atarak, sorunlarını çözeceklerine inandıkları kişileri, partileri meclise gönderiyorlar. Peki, iktidarı, gücü ve zenginliği elinde tutanlarla yaşamlarımız aynı, çıkarlarımız bir mi gerçekten? Bir örnek: Kızgın güneşin altında parıldayan ve beyaz rengiyle göz kamaştırıcı boğa logolu bir araç. Boğaların gücünden ve dayanıklılığında etkilenerek tasarlanmış üzerindeki logo. Tasarımı, hızı, kapısının açılışı, motorunun sesiyle tüm dikkatleri üzerine çekiyor. 4 milyona alınan Lamborghini Aventador S model bu araç, geçenlerde Meclis bahçesinde görülmüştü. AKP Sakarya milletvekili Meclise kayıt işlemini yaptırmaya gittiğinde. Hatırlarsınız, uzatılan mikrofonlara Meclise giderken arabasının sesiyle tanıdığını ve farklı bir milletvekili ola-

cağını söylemişti.

Belli ki zenginliğin, gücün ve iktidarın tüm nimetlerinden faydalananların yaşamları, bundan sonra daha da fark yaratacak. Bazı milletvekillerinin sesinden önce, arabalarının sesi duyulacak. İktidarı ve gücü paylaşanlar, ihale, iş takibi, açık veya gizli ortaklıklar vasıtasıyla daha da zenginleşmeye devam edecek. Saraylar, lüks konutlar, arabalar, gösterişli kıyafetler, mücevherler, ihtişamlı sofralar ve şatafatlı düğünlerle yaptıkları gövde gösterisi yaygınlaşarak sürecek.

İktidar ve iktidardan nemalananların zenginliği işçi ve emekçi kitlelerin yoksulluğu üzerinde yükseliyor. Onlar zevkusefa içinde sürdürdükleri hayatın tadını çıkarırken, yoksulların hayatı eziyete dönüyor. Peki, nasıl oluyor da, yaşamlarımız birbirinden bu kadar farklıyken, kaderimizin bir olduğuna inandırıyorlar bizleri? Nasıl oluyor da, yoksulluk içinde çırpınan işçi ve emekçiler, kendilerini sömürenlerin çıkarlarını desteklemeye ikna ediliyorlar? "İtibardan tasarruf olmaz" diyerek gösteriş ve ihtişam düşkünlüğü yapanlarla, ay sonunu getiremeyen milyonların çıkarları bir olabilir mi hiç?

Elbette olamaz. Açık ki kibir, böbürlenme ve ihtişam özentisi iktidarın tüm siyasi kadrolarını ve iktidardan nemalananları tepeden tırnağa sarmış durumda. Sırtını tek adam rejimine yaslayanlar, milyonlarca emekçiyi yalanlarla aldatıyor, bu uğurda medyayı tepe tepe kullanıyorlar. "Beka sorunu", "dış güçler" "terör ve savaş tehlikesi" diyerek iktidarlarını sürdürüyorlar. Sürekli korku, yıkım, endişe ve geleceksizlikle tehdit ettikleri yoksulları peşlerinden gitmeye razı ediyorlar. Oysa farklı siyasi görüşlere sahip olduğunu düşünen ya da farklı partilere oy veren işçiler, üreten işçi sınıfının parçasıdır. İşçi sınıfının, kendisiyle aynı partilere oy veren sermayedarlarla, iktidardakilerle ortak hiçbir çıkarı yoktur. İşçi sınıfının, ürettiği tüm zenginliğe el koyarak sefahat içinde yaşayanlarla ortak hiçbir paydası olamaz. Biz işçiler sınıf temelinde bir araya gelmek zorundayız. İçinde bulunduğumuz koşulları aşmanın tek yolu sınıfımızın birliğini sağlamaktır. Çünkü gücümüz, üretmemizden ve birliğimizden gelir. ■

